

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Za enotno slovensko vas

Naše politično življenje se bliža trenutku, ko se bo moral vsakdo jasno in neomahljivo odločiti za to ali ono smer. Mi slovenski kmetje smo vedno bili in smo še danes poborniki kmet-ske skupnosti.

Za enotno slovensko vas

delamo in bomo delali, pa naj ljudje, ki radi brodijo po kalnih vodah, še tako udrihajo po nas.

Mi vemo, da je po zaslugi žalostne slovenske politične preteklosti naša vas razdeljena na dva tabora. Vemo tudi, da je to slovenski vasi škodljivo. Tako stanje slabi kmet-sko odpornost in udarnost. Slabitev samega sebe pa pomeni naravnost napeljevanje vode na tuj mlin, na tak mlin, ki nas hoče usušiti in streti.

Naši nasprotniki se bore proti nam s psevkami, klevetami in poštenega človeka nevrednimi lažmi. Sram jih je lastne idejne revščine, pa hočejo grehe svojega protiljudskega, nekrščanskega in nesocialnega delovanja naprtiti nam. To početje obseja ves slovenski kmet-ski narod in to početje je žerjavica, na kateri bodo zogle-nele in se sesule v prah in pepel laži naših nasprotnikov.

Naša temeljna zahteva je bila vedno in je še danes:

„Dajte narodu svobodo“!

Ta klic smo ponavljali in ga ponavljamo ter ne bomo odnehali, dokler se ne uresniči. Svoboda pa nam ni prazna fraza, ampak jo pojmu-jemo v vsem njenem obsegu. Zavedamo se, da je pogoj za svobodno življenje gospodarska neodvisnost. Zato se borimo v prvi vrsti za gospodarsko osamosvojitve slovenske vasi. Hočemo pošteno in pravično izvedbo agrarne reforme, hočemo pošteno socialno zakonodajo, s katero bo kmet-ski človek zavarovan za primer starostne onemoglosti, elementarnih nezdov, uim in nesreč na polju, v gozdu in pri živini. Hočemo, da se vera, ta narodova svetinja, osvobodí politič-nih spon.

Vse to so zahteve slovenskega kmeta. Te zahteve naš človek ponavlja z vedno večjo odločnostjo, ker se zaveda, da je šele po njih ures-ničenju svoboda za kmeta dosegljiva in mogoča.

Mi kot kmet-ski ljudje smo in moramo biti tolmači narodovih želja in boreci za njegove pravice. Mi ne moremo slepomišiti in kolehati zdaj sem, zdaj tja. Odločno in neustrašeno mo-ramo stati in stojimo na strani kmet-skega na-roda. Ni nam poglobitveno stranka, skupina in nje-no ime, pač pa nam je prvo ideja za katero delamo. V službi kmet-ske ideje, v službi borbe za narodove pravice nas je javno življenje vedno našlo in nas bo našlo pripravljene

za narodno skupnost

v okviru poštenih sporazumov z vsemi, ki spo-štujemo naš kmet-ski program in priznavajo, da

so naše zahteve v korist slovenskega kmeta jam-stvo za napredek naše ožje in širše domovine.

Nikoli še nismo zahtevali nič tujega, nikoli se pa tudi nismo hoteli udinjati tuji miselnosti. Najvišji zakon nam je blagor naroda, zato pa tudi vse naše delo izvira iz naših tal in naše nazore preveva sveži vonj naših nazorov. Kaj pomaga govorjenje o narodu in državi, če ta na-rod nima gospodarske podlage za svoj obstoj? Kam sta šli dve in pol milijardi našega ljudske-ga denarja? Kdo nam bo vrnil prihranke dveh generacij, na katere smo mi dovolj dolgo in s poudarkom opozarjali?

Nam ni za papirnato borbo in debate majh-nih omizij. Nočemo in ne smemo biti ministran-tje v paradnih sprevodih in ne pandurji v uka-zanih slavnostih. Mi smo in hočemo ostati slu-žabniki svojega naroda, kot taki pa moramo vedno odkrito in pošteno povedati svoje mne-nje navzgor in navzdol. Kmet je sit lažnivih prerokov, konjunkturistov in spekulantov, ki bi hoteli živeti na njegovo kožo. Kmet hoče dela, ki bo rodilo kmalu kaj sadov in uspehov. Tako delo pa je mogoče samo v združenju vseh po-štenih sil, ki razcepljene nikomur ne koristijo. Za tako skupnost je slovenski kmet, za tako skupnost smo mi vsi, ki smo ostali zvesti sinovi slovenski vasi.

Sramotno rano

pa pomeni za slovensko vas ves tisti živelj, ki po tujih ukazih hoče iztrgati iz naših rok našo narodno posest.

Kdo ima pravico kot suženj tuje miselnosti zavajati naš kmet-ski narod v zmoto in zastrup-ljati slovensko vas? Nikdar ni Bog učil, da udri-haj po svojem bližnjem s pestjo. Nikdar ni Bog zahteval škrlata in zlata za molitev! Narobe, božji Sin je dejal, da pride čas, ko »bomo Boga molili v duhu in resnici«. Nikdar ni Bog zahteval raz-košja zase in za svoje. Na oslici je jezdil ob svojem zmagovitem pohodu v Jeruzalem in ved-no je naglašal, da njegovo kraljestvo ni »od tega sveta«.

Kmet bo opral sramoto pokvarjene gospode

Ali je treba še več primerov, da se celo naj-bolj ubogemu slepcu odprejo oči?! Čigav na-mestnik in služabnik je torej tisti, ki se bori za gradove in veleposestva, ki hoče pahniti našo zemljo in kmeta v nenasična žrela judovskih bankirjev in oderuhov?

Slovenski kmet ve odgovor na to vprašanje, čeprav ga zamolči. Pomni naj pa vsi, ki bi našo zemljo radi spremenili v harem svoje ne-nasitnosti, da je dosedanji molk slovenskega kmeta sveta prisega zvestobe vsem tistim našim svetinjam, ki nam jih hočejo danes brezvestni ljudje prodati.

Preden bi imel propasti, bo slovenski kmet v združenju, v živ zid spremenjeni slovenski vasi dal ta odgovor na tak način, da ga bo slišal ves narod in ves svet.

Nevarni pasji dnevi

so že zdavnaj minili, kljub temu pa je nekate-rim »koreninam« vročina na slovenskih tleh tako zbegala pamet, da se jim še vedno meša.

Včasih se zgodi, da otrok pogoltno knof ali šivanko. Uboga mati je vsa iz sebe, stoka in joka in pozna samo še šivanko in knof.

Tako se godi tistim ljudem, ki poznajo sa-mo še — konkordat. Pri tem v svoji zmedenosti otepajo okrog sebe kakor nori. Konkordat jim je običal v želodcu in zdaj grizejo okrog sebe ka-kor tiste živali, ki je v Ljubljani zanje odrejen kontumac. Med drugim »Kmet-skemu listu« oči-tajo, da nima pojma o bistvu in namenu po-godbe med rimskim papežem in kako državo. Pri tem se ta objestna gospoda tako nespa-metno zaletava v nas, da bije sama sebe po zobeh.

Mi smo naglašali, da je imenovana pogodba čisto gospodarsko politično vprašanje, kjer gre za denar, za materielne vrednosti in za svetno oblast, ne pa za verske resnice. Zato, ker smo to pošteno, možato in odkrito pred vso javnostjo povedali, nas sedaj ta družčina poveljuje, da smo »ljudje brez študij ali pa pol izobraženci, ki blebetajo plitve fraze —«

Res je, da nima nobeden iz našega kroga visoke šole za laži in sleparije in res je tudi, da ne želimo take izobrazbe, s katero bi morali zatajiti svojo zemljo in svojo kri.

Vprašamo pa vso objestno gospodo brez ozira na stan in položaj, naj nam odgovori po-šteno pred slovenskimi in jugoslovanskimi kmeti:

»Kdo blebete fraze? Tisti, ki čaka, kaj mu bodo ukazali in dovolili govoriti iz tuje centrale, ali pa mi, ki govorimo to, kar nam narekujejo interesi lastnega kmet-skega naroda in domače potrebe? Nikdar, gospoda, nas ne boste pripra-vili do tega, da bi govorili o dobri letini, ko naš narod strada! Nikoli ne bomo z vami tulili, da imamo paradiž, ko pa capljajo delovni ljudje razcepani okrog in so samomori že postali naša narodna bolezen! Nikdar tudi ne bomo tako za-tajili svojega naroda, da bi se s kakršnokoli pogodbo predali v sužnjost, ko vendar vemo, da imamo pred svetom in pred Bogom pravico do svobode!

Prav zato, ker vemo, da v pogodbi, ki je v pasjih dneh nekaterim zmešala možgane, ne gre za vero in cerkev in ne za Kristusov nauk,

ampak za denar, za zemljo, za oblast in moč, se borimo ne morda proti pogodbi, ampak za tako njeno obliko, ki bo v skladu z našimi narodnimi in državnimi interesi.

To ni greh niti pred ljudmi niti pred Bogom, strašen in neodpušljiv zločin pa zagreše tisti, ki v slepi strasti bijejo brata za nizko in podlo ceno — tujce pohvale.

Kako se koljejo med seboj

V taboru edino pravovernih traja že dolgo časa mesarsko klanje. Peščica ljudi, ki hče imeti vse svetinje za svoje industrijsko izkoriščanje, udriha na desno in levo po svojih lastnih ljudeh in jih preganja z najhujšim ognjem in žveplom. Organizirali so nekake »radikalne« katolike, krinko, pod katero peščica napada najbolj poštene katoliške ideologe in znanstvene ter socialne delavce. Na vrsti je »Dom in svet« s profesorjem Kocbekom vred, na vrsti je vseuč. prof. in sociolog dr. A. Gosar, ki mu noben pameten človek ne more oporekati iskrenosti glede njegovega krščanskega mišljenja, še manj pa glede poznavanja socialnih in kulturnih potreb slovenskega malega človeka. Vprav v prof. Gosarju, sinu slovenskega malega človeka iz našega obmejnega logaškega okraja, spoštujemo tudi ljudje njemu nasprotnih političnih načel resnega in stvarnega moza. Toliko bolj je značilno, da je zadnji čas tudi njega zadela jeza vsemogočnih. Spor je že tolikšen, da se je vseuč. prof. dr. A. Gosar čutil primoranega v »Delavski pravici« z dne 2. t. m. napisati vsem svojim katoliškim naskakovalcem odločen odgovor. V tem je zbral najznačilnejše bombe, ki jih ti može mirne duše mečejo celo na svoje lastne pristaše in včerajšnje sodelavce. Zaradi načelne zanimivosti in kulturno politične važnosti tega odgovora ga ponatiskujemo v celoti, da bodo tudi naši čitatelji spoznali in slišali, kako šumi v tem panju. Dr. Gosar piše:

— List »Mi mladi borci« in za njim »Delavska fronta« sta objavila nepodpisan članek *Neresnična mučeništva*, kjer neznani pisec očita, da sem v svojem članku »Po usodni poti spletal mučeniške vence nad Domom in svetom in nad g. Kocbekom«. To mučeništvo pa da »je ponarejeno in zato malo časten in nestvaren način polemike« (namreč moje).

— Prosej se je neznani pisec spotaknil nad mojimi besedami: »Pisec. (Premišljevanj o Španiji) odličnega katoliškega pesnika in pisatelja orišejo in ožigosajo pred najširšimi ljudskimi plašmi kot človeka, ki si sme komaj še lastiti krščansko ime. (Celo z očitkom komunizma mu niso prizanesli). Dom in svet najodličnejšo slovensko kulturno revijo... skušajo v njenem petdesetem letu z vso silo zatreti.« Nato pravi moj kritik, da »o krščanstvu g. Kocbeka pa sploh nihče ni govorilo, da niso »nič ugotavljali, kaj je g. Kocbek mislil, hotel, želel...«, da se »ne spuščamo v presojanje osebe g. Kocbeka« itd. Glede Doma in sveta pa ugotavlja, da »vsi želimo imeti slovensko katoliško kulturno revijo«, kakor »mojo gotovo vsi edinico, da ne bi smela spadati med tiste, ki jih obspajajo komunistični listi s cvetjem... Zakaj potem še podtikati posebne namene, da hočemo Dom in svet z vso silo zatreti?«

— Radi odgovora na te očitke sem si predvsem izpisal iz nekaterih listov »katoliškega radikalnega gibanja« nekaj značilnih stavkov, na podlagi katerih lahko vsak sam presodi, ali je bila moja kritika glede boja okrog »Premišljevanja o Španiji« upravičena ali ne, in čigav našin polemike je »malo časten in nestvaren«. Takole so pisali (razprto tiskane besede sem podčrtal jaz):

1. »... kajti, če bi vera in Cerkev bila izročena v varstvo katoličanov à la Semprun, Bergamin, Morales, Kocbek in pod., bi boljševiška taktika Ljudske fronte že zdavnaj zavrtela Evropo v svoj krvavi ples« (Straža v viharju, 25. junija 1937).

2. »Toda, da enkrat za vselej preprečimo nadaljnjo zlorabo vzvišenega katoliškega imena v okrepitev sistema indirektnih boljševiške propagandne metode, bomo slovensko mladino odločno svarili pred tovrstnimi zavajalci.« (Straža v viharju, 25. junija 1937).

3. »Zakaj je Dom in svet bolj verjel zakrinkani komunistični propagandi (g. Kocbeka?) kakor papežu?« (Mi mladi borci, št. 45, 1937. — Stavek je dvoumen. Če bereš namesto Dom in sveta Kocbek, ni žaljivo, drugače je to najhujši očitke. Kaj je mislil avtor, ne vem, zakaj se je tako dvoumno izrazil, tudi ne.)

4. »In ta prijatelj komunistične boljševiške Španije (Kocbek) se je udeležil nedavno zbora

JSZ. Kam jadra JSZ, ki si šteje v čast, da je hotel ta gospod prisostvovati njenemu občenemu zboru.« (Delavska fronta, 17. julija 1937.)

5. »Eden za drugim se objavljajo v njem (Doma in svet) članki, ki žalijo katoličansko vero. Posebno neki mladi gospodek, Kocbek po imeni, ki je bil svoj čas bogoslovec mariborskega seminarija, pa izstopa — ovak bi ga itak mogli včeraj — piše zadnji čas take reči... Komunisti se vrnejo (vrinejo) tudi med katoličanske vrste i širijo svoj čemer. Pazite, ka čete!« (Novine Slovenske Krajine, 16. maja 1937).

Glede »Doma in sveta« zadošča pripomniti tole: Številka 1-2, kjer je objavljen članek prof. Kocbeka, je izšla, če se prav spominjam, konec meseca aprila. Kolikor mi je znano, so bili takrat v tiskarni že rokopisi za naslednjo številko, ki pa do danes, to je čez dobre štiri mesece, še ni izšla. Da bi je uredništvo ne hotelo izdati, tega do danes še nisem slišal.

Za sklep samo kratko pripombo: Če »hoče katoliško radikalno gibanje« na tak način kot je razvidno iz prejšnjih citatov, »mimo vseh takih mučeniškov in napadov«, kot so moji, »delati naprej za kraljestvo Kristusa Kralja«, mu tega res ne moremo braniti. Vsak po svoje! Zdi se pa, da bi bilo prav, ako se ne bi vrh vsega še sklicevali, da delajo, »kakor to razporeja tisti, ki Njega zastopa kot vidni poglavar vojskujoč se Cerkev.« (Mi mladi borci, št. 48, str. 195).

Iz teh ugotovitev resnega katoliškega socialnega, prosvetnega in znanstvenega delavca se nam dovolj jasno kaže, kako strašna je v Sloveniji tista struja oziroma strujica, ki pravi, da bo rešila narod in državo. Kako pa, ko bi najrajši v žlici vode popolnila celo svoje lastne ljudi, kakor hitro si drznejo le malo človeško misliti?!

Komu je to v prid?

Mislimo, da je najbolj neprevidno, če kdo povzroča trenja in nepotrebne pretresljaje v delovanju priznanih in pomembnih ter po svojem poslovanju zaslužnih gospodarskih ustanov. Zato nas toliko bolj preseneča vest, ki jo je te dni objavilo časopisje. V stvari gre za tole:

Banska uprava dravske banovine je z odlokom z dne 21. avgusta 1936 odvzela Javni oznamovalnici za hmelj pri hmeljarni v Žalcu pravico signiranja hmelja. To pravico je ta ustanova skozi več desetletij vzorno v korist savinjskega hmeljarstva izvrševala. Proti tej odločbi banske uprave se je hmeljarna dne 10. septembra 1936 pritožila na ministrstvo za kmetijstvo in na ministrstvo trgovine in industrije. Narodnemu poslancu g. Ivanu Prekoršku, ki je v zaščito interesov savinjskega hmeljarstva ponovno posredoval pri pristojnih ministrstvih, je bilo te dni sporočeno, da je ministrstvo trgovine in industrije pod II. br. 30.984-S z dne 20. avgusta 1937 ukrep banske uprave potrdilo ter pritožbo Hmeljarne v Žalcu zavrnilo. Tako je bila torej po skoro enem letu ta pritožba vendarle rešena ter je sedaj odprta pot tožbe na Državni svet.

Nikakor ne moremo razumeti, zakaj so taki ukrepi potrebni, radi bi pa vsaj slišali in izvedeli, komu so v prid? Ali dolgoletno pošteno delo ni najboljša legitimacija? Kam bomo pahili naše gospodarstvo, če ga bomo motrili z negospodarskih vidikov?

O končnem izidu te nedobrodošle gospodarske pravde bomo o primernem času še poročali.

Pod lučjo peto

Za Mali šmaren je bila v Škofijah napovedana velika kulturna prireditev koroških Slovencev, pri kateri bi sodelovalo 6 pevskih in 7 tamburaških zborov iz sosednjih župnij. V zadnjem trenutku je bila prireditev zavoljo »nepredvidenih težkoč« odpovedana in odgodena na »nedoločen čas«.

Kakšne so te nepredvidene težkoče, lahko

ve vsakdo, kdor količ kaj pozna razmere na Koroškem. Medtem ko Slovencem ni dovoljena niti nedolžna kulturna prireditev, je Nemcem na čisto slovenskih tleh dovoljeno vsako šopirjenje in izzivanje. Kaj neki počne koroška deželna vlada? Ali je res postala pokorna samo zagrizenemu nacističnemu »Heimabundu«?

Vsekakor pa je tako ravnanje kričeč dokaz, kako si mislijo Nemci pravice — narodnih manjšin! Kdaj se bomo pri nas navadili vračati milo za drago?!

Ruska železna roka

V Rusiji ne poznajo šale. To je Stalin pokazal že večkrat in je pravkar presenetil svet z novimi nepričakovanimi aretacijami.

Ruska GPU (nekdanja Čeka) je aretirala voditelje brezbožniškega gibanja. Aretirani so bili člani vseh odborov tega gibanja v Moskvi, Leningradu, Kijevu in v raznih sibirskih mestih. Policija ima baje v rokah dokaze, da so delali proti Stalinu.

Kakor je iz tega videti, za Stalina v političnem življenju vernost ali brezvernost ne igra nobene vloge. Ruski diktator je torej najbolj korenito ločil politiko od vere, za kar se marsikje ljudje brez uspeha bore.

Naš izvoz v Italijo

Narodna banka v posebnem sporočilu opozarja naše izvoznike, da smo v novem kliringu z Italijo prišli v terjatve in da je saldo teh terjatev znašalo dne 1. septembra 1937 7.706.607 din. Zaradi tega Narodna banka ne more takoj likvidirati naloge, katere prejema od Istituto nazionale v Rimu za izplačilo našim izvoznikom v Italijo v tem kliringu.

Po sedanjem stanju naših terjatev v kliringu z Italijo so naši izvozniki že sedaj primorani, da čakajo 8—9 dni na prejem denarja, ki je bil vplačan v kliring v njih korist, in sicer računajoč od dne prejema naloga v Narodni banki. Zaradi tega opozarja izvoznike zaradi njih ravnanja, da bodo morali vedno dalj časa čakati na izplačilo svojih terjatev, če se bo kliring tako razvil dalje.

Celo mrtve krađejo

V katoliški Avstriji doživljata naš slovenski kmet in ves naš živelj udarec in sramotenje, ob kakršnih bi celo ribi zavrela kri. Medtem ko imajo Nemci v Jugoslaviji vse pravice in vso svobodo enakopravnih in enakovrednih državljanov, so Slovenci v Avstriji še vedno uboga raja, ki jo gospodujejo nemški narod izkorišča, preganja, natolcuje in zasmehuje.

V Rožeku je zavedno in odločno slovensko Bvažetovo družino pred kratkim zadela pretresljiva nesreča. V mizarški delavnici je zgrabil transmijski jermen sina Franceta in ga treščil tako silovito ob zid, da je fant umrl. Pokojni France, ki je bil tudi sam zaveden in odločen Slovenec, je obiskoval tretji letnik obrtne šole v Beljaku in bi bil moral po dovršenem učenju prevzeti stričevo mizarško delavnico. Bil je torej up in ponos družine, ki jo je Francetova tragična smrt že itak dovolj prizadela.

Vsak krščanski človek ima pred veličino smrti toliko spoštovanja, da tedaj svoje pokojnega ne nadleguje, kaj šele, da bi jih sramotil ali žalil.

Drugače mislijo o tem koroški Nemci! Pogreba pokojnega fanta so se udeležili nemški turnerji (telovadci) z Vrbe. Njih vodja je porabil to priliko ter na pokopališču uganjal nemško propagando. Govoril je rajnemu v slovo in ga imenoval »deutscher Kamerad« (nemški tovariš).

Lahko si mislimo, kako bridko je zadela podla žalitev mater in ostalo slovensko sorodstvo! In ob takem ravnanju ima nemški tisk še dovolj drznosti, da govori o pravicah, ki so jih deležni Slovenci v Avstriji in krivicah, ki jih morajo trpeti — Nemci v Jugoslaviji!

Doma in drugod

Proslava kraljevega rojstnega dne

V ponedeljek 6. t. m. so se vršile po celi Jugoslaviji velike in svečane proslave kraljevega rojstnega dne.

Poleg cerkvenih svečanosti so povsod priredila tudi nacionalna društva povorke in bakljade.

Na prvem mestu so bila seveda Sokolska društva, ki jim je starosta Nj. Vel. kralj Peter II.

V Beogradu je bila tudi letos mogočna vojaška parada na Banjici, pri kateri so sodelovali vsi redovi naše hrabre vojske.

Opozicija

Beograjska združena opozicija je že več mesecev mirovala, ker je bila politična javnost zavzeta z vprašanjem konkordata.

Odkar je predstavnik srbskih zemljoradnikov g. dr. Milan Gavrilović predložil dr. Mačku načrt o postopku, kako naj se pride do notranje preureditve naše države in do nove ustave, od tedaj so glasovi o združenju opoziciji potihnili. Z zemljoradniškim načrtom se namreč niso strinjali niti demokrati z g. Davidovićem na čelu, niti radikali z g. Aco Stanojevičem.

Dr. Maček je sicer Gavrilovićev predlog sprejel in se z njim strinjal, ali do sporazuma med Beogradom in Zagrebom je bilo še daleč. Zemljoradniški načrt ga je potisnil daleč, daleč nazaj. Od tedaj ni bilo med obema skupinama skoro nobenih stikov.

Te dni pa so v javnosti ponovno nastale govorice, da se bodo med zagrebško in beograjsko opozicijo razgovori obnovili in ponovno poskušalo najti podlago za političen sporazum. Mnogo upanja ni, pa tudi razpoloženje na obeh straneh se je zaradi dolgega čakanja močno utrudilo. Brezplodno razgovarjanje, ki ni privedlo niti za korak bliže sporazumu, je oslabilo zanimanje za sporazum. Javno mnenje pa se je medtem pečalo z drugimi aktualnejšimi vprašanji.

Koncem preteklega tedna je prispel v Zagreb g. dr. Juraj Sutej, član vodstva bivše HSS iz Sarajeva. V Zagrebu se je sestal z g. dr. Mačkom. Časopisje poroča, da je prinesel s seboj nov predlog za sporazum med zagrebško in beograjsko opozicijo in da se je o njem v Zagrebu z vso resnostjo razpravljalo.

V Zagrebu se je mudil ta čas tudi gospod dr. Branko Čubrilović, zemljoradniški prvak iz Bosne, ki se silno prizadeva, da bi prišlo do sporazuma. Svojčas je rekel, da bo sporazumevanje med Beogradom in Zagrebom prelozil iz osebnega na brzovlak. Vsa njegova dobra volja in delavnost pa nista imela kljub temu do sedaj uobenege uspeha.

Časopisi poročajo, da bo prišlo v kratkem do sestanka predstavnikov obeh delov opozicije. Na tem sestanku da bodo pretresali sedanji politični položaj in vprašanje sporazuma.

Zborovanja bivše HSS.

so se vršila po raznih krajih Hrvatske. Na zborovanjih je govoril g. inž. Avgust Košutić in drugi člani vodstva C. HSS. Med drugimi so se vršila večja zborovanja v Osijeku in Varaždinu.

Gospodarska sloga

je imela te dni v Zagrebu konferenco, na kateri se je ostro kritiziralo zanemarjanje gospodarskega dela v Zagrebu samem.

Vso trgovino imajo v rokah tujci, največ Židje. Hrvatski kmet jim je izročen na milost in nemilost. Svojih pridelkov ne more sam izvažati, temveč je izvoz skoro docela v tujih rokah. Prav tako je z nabavo potrebščin. Tujec in tuji kapital vladata in izkoriščata hrvatskega kmeta, zato je potreba gospodarsko organizirati

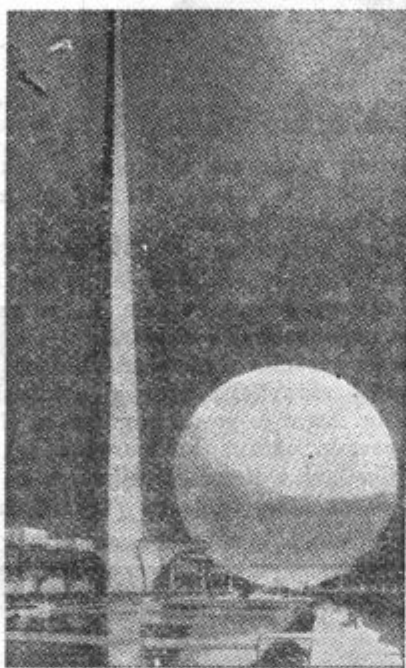
predvsem centralne postojanke v Zagrebu in se postaviti na lastne noge.

V tem pogledu jim nudi izhod edinole zdravo in solidno združništvo.

Žalna spominska svečanost

V soboto 4. t. m. se je vršila štiridesetdnevna za poglavarjem srbske pravoslavne cerkve patriarhom Varnavo.

Po vseh pravoslavniških cerkvah so se brale maše in bili govori za velikim in zaslužnim pokojnikom. Ves pravoslavni svet se je z globoko spoštljivostjo spominjal svojega verskega poglavarja, a tudi ves ostali jugoslovanski narod, vsi nacionalni Slovenci in Hrvati so se pridružili ob tej priliki pravoslavnim bratom. Saj nam je bil veliki pokojnik v težkih časih naše narodne borbe eden najsvetlejših borcev za nacionalno svobodo in verski mir.

V Ameriki se pripravljajo na svetovno razstavo, ki se bo vršila v letu 1939 v New Yorku. Pričujoča slika predstavlja načrt obeliska na razstavi, ki bo visok celih 213 metrov. Zraven stoječa krogla, ki bo predstavljala zemeljsko oblo, pa višino 60 metrov

Zadoščenje konjiškemu županu

Pred kratkim se je na celjskem okrožnem sodišču vršila razprava proti 58letnemu Alojzu Križniču, županu v Konjicah, ki je bil obtožen, da si je do 10. novembra 1936 kot župan in kot načelnik sreskega kmetijskega odbora protipravno prisvojil znesek 23.601 din, ki mu je bil zaupan v izvrševanju njegove javne službe.

Obtožnica mu je očitala, da je revizija, izvršena po uradniku banske uprave, to ugotovila, radi česar je banska uprava nato razrešila Alojza Križniča z odločbo z dne 25. novembra 1936 vseh javnih funkcij, češ da si je pridržal navedene vsote in jih uporabljal v svoje osebne svrhe.

Alojz Križnič je zanikal sleherno krivdo ter odločno izjavil, da ni ničesar utajil in da tudi ni uporabljal uradnega denarja zase. Znesek 2.708 din je vpisan v blagajniški knjigi ob zaključku l. 1933. s sopodpisi vseh odbornikov in sreskega načelnika, v proračunsko leto 1934. pa ga Križnič ni vpisal med blagajniške dohodke kot prihranek iz leta 1933. zato, ker so hoteli odborniki v sporazumu s sreskim načelnikom ta prihranek uporabiti ali za licenciranje ali pa za kako drugo kmetijsko panogo, o čemer pa do dneva revizije še niso sklepali. Isto velja za pri-

hranek z dne 15. julija 1934 v znesku 79 din. Znesek 699 din na obrestih ne spada v blagajniško knjigo, čeprav ga je Križnič zaračunal in mu ga mora kmetijski odbor vrniti, ker je Križnič leta 1932. založil za sreski kmetijski odbor svojo gotovino v znesku 24.000 din. Ta denar mu je bil polagoma vrnjen šele po dveh letih iz zamrznjene vloge sreskega kmetijskega odbora, zaradi česar Križničeve obresti niso bile vknjižene. Isto velja za obresti v znesku 115 din iz iste hranilne vloge. Glede zneska 20.000 din je Križnič izjavil, da ga je 30. aprila 1936 prejel kot nakazilo podpore od banske uprave za siromašne občane, da pa teh 20.000 din zato ni vknjižil med prejemke v blagajniški dnevnik, ker je čakal na navodilo banske uprave, v kakšne svrhe sme kmetijski odbor uporabiti nakazani znesek.

Pri razpravi je bila vsa zadeva docela pojasnjena. Sodišče je oprostilo g. Križniča vsake krivde in kazni. Tako je dobil g. Križnič polno zadoščenje za grde klevete političnih nasprotnikov.

Narodna odbrana je dobila komisarja

Pred kratkim nas je presenetila novica o najstarejši narodno-obrambni organizaciji, »Narodni odbrani«, ki vživa tudi pri nas velik ugled. Uprava policije v Beogradu je namreč izdala službeno poročilo, ki pravi med drugim:

»Uprava mesta Beograda je na podlagi teh dejstev (namreč prekoračenje delokroga) kot pristojna nadzorna oblast s svojim odlokom II št. 4440 od 2. septembra odredila, naj se predsedstvo, osrednji odbor, plenum in nadzorni odbor Narodne odbrane takoj razrešijo dolžnosti, za komisarja pri tem udruženju, ki bo upravljal posle predsedstva osrednjega odbora, plenuma in nadzornega odbora do izvolitve nove uprave, je pa imenovala upokojenega divizijskega generala Miloša Mihajlovića. Ta sklep je bil takoj izvršen in komisar Mihajlović je še tega dne prevzel svojo dolžnost.«

V čem je prekoračila ta organizacija pravila in s katerim delovanjem se je tako pregrešila, tega uradno poročilo, žal, ne pove.

Potreba sladkanja letošnjega vinskega mošta

Stanje vinogradov je letos precej zadovoljivo, le skrajno neugodno vreme v drugi polovici meseca avgusta je vplivalo na razvoj grozdja slabo. Mokrota je povzročila, da so pričeale nekatere sorte, kakor beli burgundec, klevna, silvanec, že gniti. Le sončno vreme septembra in oktobra lahko popravi, da bo letošnji vinski pridelek kakovostno dober. V nasprotnem slučaju pa bo letos potrebno z dodatkom sladkorja mošte izboljšati. Na vsaki način pa bo to potrebno tam, kjer je toča poletja trsje poškodovala.

Radi tega opozarjamo merodajne oblasti že sedaj, da pravočasno omogočijo vinogradnikom dobavo trošarine prostega sladkorja. Pri lanskem uporabi trošarine prostega sladkorja so imeli namreč vinogradniki težkoče, ker so ga dobili prepozno, v že povrelih vinih pa pozneje dodani sladkor ni več povrel. Da bi pa uporabljali vinogradniki sladkor, ki se prodaja v trgovini, je nemogoče, ker sedanje vinske cene to popolnoma onemogočajo.

Vinarsko društvo.

Slaba hmeljska letina

Prvotne cenitve o slabi hmeljski letini v Evropi se potrjujejo. V Nemčiji najbrž pridelek ne bo dosegel niti prvotne uradne cenitve. Skrajno slaba bo tudi hmeljska letina na Poljskem. Pridelek v okolišju Volhyninije bo znašal komaj 60 odstotkov normalne letine.

Tudi pri nas v Vojvodini je peronospora letos tako škodovala hmelju, da ga hmeljarji po večini sploh ne bodo obirali.

Kaj se godi po svetu

Po japonskih poročilih je treba računati, da bo vojna na Daljnem vzhodu zelo dolgotrajna. Tako torej vsakdanje vojaške skušnje popolnoma ovračajo mnenje tistih, ki mislijo, da dolgotrajne vojne zaradi izredno učinkovitih vojnih sredstev niso več mogoče.

V parlamentu je pred kratkim izjavil japonski princ Konoje, da mora Kitajska popolnoma spremeniti svojo protijaponsko politiko. Dokler Kitajska tega ne stori, ne more Japonska odnehati.

Podobno so govorili tudi zunanji minister Hirota, general Sugijama, admiral Jonaj in drugi voditelji japonskega imperializma. Finančni minister je povedal, da je bilo treba posebni proračun za vojsko in vojno mornarico dvigniti od prvotnih 42 milijonov na 200 milijonov jenov. Tem povečanim potrebam vojske se bo moralo podrediti vse japonsko gospodarstvo.

Poleg tega posebnega proračuna se je strahovito povečal tudi redni proračun. Dodatni predlogi k temu proračunu znašajo namreč dve milijardi in 22 milijonov jenov, kar bi v našem denarju dalo vprav vrtočlave zneske. Že prej odobrenimi postavkami znaša torej sedaj celoten vojni proračun dve milijardi 549 milijonov jenov. V primeri z japonskimi izdatki v nekdanji rusko-japonski vojni pomeni to velikansko povečanje izdatkov. Takrat je namreč Japonsko veljala vojna samo 1 milijardo 800 milijonov jenov. Japonski vojaški krogi že sedaj sami priznavajo, da bo država le težko zmogla te velikanske izdatke.

Položaj na bojiščih

za Japonce ni nič kaj rožnat. Kitajci so na pet različnih krajih prebili japonsko fronto. Popolnoma so tudi onemogočili ponovno izkrcanje japonskih čet v okrajih Jangcepu in Hankevu. Razen tega so kitajska letala krožila nad japonskim otočjem. Bombardirala so mesto Kagošimo na otoku Kiusiju in se nato nepoškodovana vrnila v Sanghaj.

Japonsko prodiranje močno ovirajo tudi silne poplave. V Sanghaju že namreč več dni močno dežuje in so pota na raznih krajih tega ozemlja popolnoma pod vodo.

Ruski bombniki

V Sanghaj je prispelo 72 ruskih vojnih letal. Ta okolnost je vzbudila v japonskih krogih posebno vznemirjenje. Japonci namreč pričakujejo, da bodo ta letala v kratkem začela bombardirati japonska mesta. Radi tega so v Osaki odrejene velike, protiletalske vaje, da se civilno prebivalstvo pripravi in pouči, kako naj ravna v primeru letalskih napadov.

Nemci se pripravljajo

V Nemčiji bodo letos jeseni veliki manevri, v katerih vojaški strokovnjaki žele preskusiti enotno poveljstvo vseh treh armad.

Kraj manevrov bo verjetno ob Vzhodnem morju na Meklenburškem in Pomorjanskem. Vsa večja mesta z Berlinom vred se bodo morala pripraviti na protiletalsko obrambo. Manevre bo vodil sam maršal Blomberg, a Nemci s poudarkom naglašajo, da te velike vojaške vaje niso naperjene proti nobenemu nemškemu sosedu.

Japonsko nemški pakt

Med Japonsko in Nemčijo teko pogajanja o razširjenju nemško-japonske zveze. Pogajanja baje zadovoljivo napredujejo.

Japonci naglašajo, da je razširitev in poglabitev japonsko-nemškega sporazuma potrebna zaradi Rusije. Po njihovih poročilih je dokazano, da Rusija v sedanji vojni podpira Kitajsko proti Japonci.

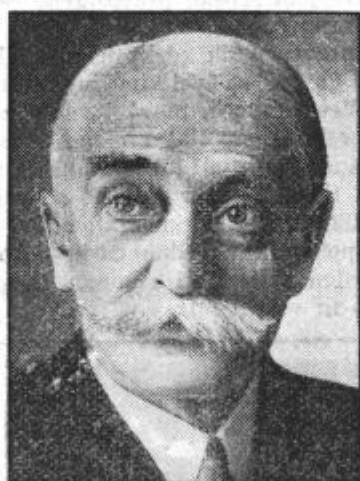
Kakšno pomoč bo Nemčija dala Japonci in v kolikšnem obsegu, o tem poročila ne vedo povedati ničesar. Vsekakor pa ta vest ni posebno

miroljubna in daje skoraj slutiti obrise nove svetovne vojne.

V Španiji

trajajo boji dalje in ni prišlo še do nikake končne odločitve.

Po nekaterih uspehih Francove armade so začeli tudi republikanci ofenzivo. Po lastnih poročilih so dosegli nekaj uspehov.

Slika po »Jutru«

Ustanovitelj modernih olimpijskih tekem, baron Pierre de Coubertin, je pred kratkim umrl v Lausanneu.

Na podlagi podrobnega študija o vzgoji v starem veku je na grških tleh jel vedno bolj spoznavati važnost telesne vzgoje, ki je poleg vzgoje duha najpotrebnejša mladini.

Tako se je porodila v njem misel, da bi zopet organiziral olimpijske igre v nekdanjem grškem smislu. Načrt je postal resničen in olimpijade so postale vzorne mednarodne tekme. Zadnja je bila lani v Nemčiji, prihodnja pa bo l. 1940. na Japonskem, če je ne prekriči medtem vojni trušč.

Predsednik japonske vlade princ Konoje

Morsko razbojništvo

se je razpaslo v Sredozemskem morju. Neka neznanca podmornica napada ladje brez razločka.

Ondan je torpedirala 18 milj od španske obale angleško tovorno ladjo »Woodford«. Dva mornarja sta bila pri tem ubita, 6 pa je bilo ranjenih.

Podoben napad je doživela ruska ladja »Černiševe« blizu alžirske obale. Baje je to ladjo napadel italijanski rušilec »Turbina«.

Angleški rušilci so nato zasledovali napadalce, a jih niso izsledili. Po nekaterih vesteh so baje angleške vojne ladje že obračunale s to podmornico in jo potopile.

Angleška vlada je zaradi teh napadov zelo razburjena in bo baje skupaj s Francijo odločno podprla špansko republikansko vlado v boju proti generalu Franku. Dogodki niso razburili samo uradnih krogov, ampak vso angleško javnost, ki odločno zahteva od vlade, naj z vsemi sredstvi nastopi za varnost morskih poti.

Sredozemska konferenca

beli glave vsem diplomatom, ki ne vedo, kako bi vzpostavili varnost na morju.

O skrivnostnih podmornicah, ki jih omenjamo na drugem mestu, trdijo zadnje vesti, da je ena iz Francovega brodovja in da se je močno poškodovana zatekla v neko francosko pristanišče.

Mussolini posreduje

Mussolini v kratkem obišče Nemčijo. Udeležil se bo baje tudi nemških vojaških manevrov.

V Reichenau se bo šef italijanske vlade sestal v Hitlerjem. Oba diktatorja se bosta posvetovala o napetem mednarodnem političnem položaju in bo od tega sestanka v marsičem odvisen razvoj nadaljnjih dogodkov v evropski politiki.

Zanimivi so glasovi, ki vedo povedati, da bo Mussolini pri tej priliki posredoval v sporu med Vatikanom in Hitlerjem. Fašizem je torej Vatikanu le precej blizu, čeprav so pri nas nekateri na to trditve hudi kot ose.

Rusija za kmeta

V Rusiji uporabljajo v poljedelstvu neko novo, tamkaj iznajdeno pripravo v borbi proti škodljivemu mrčesu.

Priprava obstoji iz lesenega okvirja na kolesih. V okvir je pritrjena zaklopka, premrežena s konjsko žimo, tako da tvori neke vrste krtačo. S takimi krtačami pometajo potem mrčes zlasti po deteljiskih v posebne lovne posode, katerih ogrodje je napravljeno iz žice in prevlečeno s platnom. V teh posodah je strup, ki sproti umori vanje padajoči mrčes.

Pripravo, ki je za poljedelstvo velikega pomena, vozijo po njivah s konji s hitrostjo 4—5 kilometrov na uro.

Lebrun pride v Jugoslavijo

V političnih krogih je razširjena vest, da bo v kratkem predsednik francoske republike prispel na Balkan. Na svojem potu se bo ustavil v Pragi, nato pa prispe v Bukarešto in tudi v Beograd. Potovanje francoskega državnega suverena je baje določeno za prvo polovico meseca oktobra. Mnogi iz tega sklepajo, da se v svetovni politiki pripravljajo važni dogodki, na katerih bodo zainteresirane poleg Francije tudi vse tri države Male antante.

Tajne volitve

Po zadnjih poročilih bodo na Madžarskem spremenili dosednji volilni zakon.

Glavna zahteva opozicije pod vodstvom stranke malih kmetov Tiborja Eckhardta je — uvedba tajnega glasovanja. Tej zahtevi bo z novim zakonom po izjavi ministrskega predsednika Daranyja ugodeno.

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23
TELEFON 51EV. 25-22

Kmetška mladina

Podhosta

V nedeljo 5. t. m. je bila v Podhosti tekma koscev, ki jo je priredilo tamkajšnje Društvo kmetških fantov in deklet.

Ob treh se je na koncu vasi sestavila veličastna povorka kmetških kolesarjev, okrašenih voz in tekmovalcev. V povorko se je uvrstilo mnogo zavednih domačih ljudi in vsi gostje. Med ukanjem, petjem in vedro koračnico, ki nam jo je zaigrala godba, smo se podali na tekmovalni prostor.

Tekmi je prisostvovalo izredno veliko število navdušenih gledalcev, ki so občudovali spretnost tekmovalcev in z navdušenim vzklikanjem dajali priznanje kmetškemu delu in mišelnosti našega gibanja.

Po končani tekmi je odšla vsa množica na veselilni prostor pri tov. Štrumbu, kjer se je vršilo veliko kmetško-mladinsko zborovanje. Otvoril ga je z lepim pozdravnim nagovorom društveni tajnik tov. Rom. Za njim je govoril tov. Udovič o pomenu kmetškega dela in izrekel društvu v imenu Pododbora vse priznanje za opravljeno delo. Nato je govoril Zvezin predsednik tov. Ivan Kronovšek o borbi kmetške mladine za enakopravnost, dvig in svobodo slovenske vasi. Njegov govor so poslušalci sprejemali z navdušenim pritrditvami in ga ponovno prekinjali z gromovitim ploskanjem.

Nato so bile razdeljene nagrade, s katerimi je društvo vrlim tekmovalcem tudi na zunaj hotelo izreči svoje priznanje.

Po tem delu sporeda se je razvila prava kmetško-tovariška družabnost. Med prepevanjem in radovanjem nam je čas le preneglo minoval. Ko smo se razhajali, pa smo se poslavljali z zavestjo, da se že drami zarja tistega lepega dne, ki bo slovenskemu kmetu in vasi oznanil vse njune pravice. Za ta svetli cilj se bo organizirana mladina v bodoče borila s toliko večjim ognjem, kolikor več bo ovir.

Vsem, ki so nam kakor koli pomagali k uspehu, srčna hvala! Krepko in odločno pojdemo po svoji ravni poti pogumno naprej!

Vojnik

Dne 5. septembra t. l. priredi Društvo Kfid Vojnik, »Vinsko trgatav« v gostilni g. Krofliča (Ratety). Začetek ob 5. uri popoldne. Igra priljubljena kmetška godba.

Tovariši in tovarišice pridite polnoštevilno! Ker priredi Sokolsko društvo Vojnik isti dan zvečer ob 20. uri baklado v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. se vabijo vsa sosedna društva. Dolžnost naša je, da se v čim večjem številu udeležimo, ter tako pokažemo ljubezen in vdanost kralju in Jugoslaviji.

Ženski odsek Dkfid Vojnik je priredil v nedeljo 29. avgusta izlet na Frankolovo in v Zabukove h Potočnikom. Tovarišice se kar niso mogle ločiti od drevesa, polnega najboljših hrušk, s katerimi nas je tov. Potočnik postregel.

V gostilni g. Šnablja je bila obenem odhodnica tov. Fanike Golobove, katera nas zapušča. Zelimo ji na novem mestu obilo uspehov z željo, da se še vrne med nas.

Mirna peč

Izredni občni zbor je imelo Društvo kmetških fantov in deklet v Mirni peči v nedeljo 5. t. m.

Iz poročil funkcionarjev je razvidno, da je naše društvo kljub vsem zaprekam uspešno delovalo. Priredili smo tekmo koscev z mladinskim zborovanjem, imeli smo 5 odborovih sej in 6 lepo uspelih sestankov.

Pri volitvah je bil izvoljen z malimi spremembami stari odbor s tovarišem Šalijem na čelu. Za tem je povzel besedo delegat Zveze, njen predsednik tov. I. Kronovšek. Poudaril je vzgojni pomen naših društev, ki streme za tem, da kmetškega človeka dvignejo, osamosvoje in usposobijo za vse življenjske naloge.

Posebno je tudi govoril o pomenu doma, ki ga nameravamo zgraditi. Priprave zanj lepo napredujejo in imamo nekaj materiala tudi že zbranega.

Naši diletantje pripravljajo vprizoritev kmetške komedije »Vdova Rošinka«, ki jo nameravamo igrati 3. oktobra. Ker je čisti dobiček namenjen za zgradbo doma, iskreno vabimo vse prijatelje kmetške mladine in sploh vse, ki vedo ceniti prosveto na vasi, da se naše prireditve v polnem številu udeležijo. Kličemo jim: »Na veselo svidenje!«

Gornji Petrovci v Prekmurju

V nedeljo 5. septembra t. l. je naše Društvo kmetških fantov in deklet nameravalo prirediti kmetško-mladinski praznik s tekmo koscev. V vsej širni okolici je vladalo za to prireditev ogromno zanimanje. Temu primerno so se pripravljali na slavnost naši člani in članice. Vse pa je bilo zaman. Prireditve je bila prepovedana. Nas to prav nič ne moti. Škode imamo precej radi izdatkov. Naša borba za pravico in svobodo kmetških ljudi pa raste z dneva v dan. Prekmurje se budi in vstaja! Pridružuje se kmetško-mladinskemu gibanju! M.

Mlatič

Cvetke najboljšega katoliškega dnevnika

Moderna barva za politične obleke.

(23. avg.)

»Naš narod — odpadniki, izkoreninjenci ne štejejo — je v svojem jedru tako zdrav in pošten in ni nikoli dvomil, po kateri poti mora hoditi.«

(2. sept.)

»Kostanjeviški župan g. inž. Likar je obrazložil delo sedanje in prejšnje vlade, izdajstvo slovenskih izkoreninjenecv...«

Zdaj nas pa »zdravi in poštene narod« izprašuje, kaj je to »odpadniki in izkoreninjenci«, ker je beseda nova in moderna v »duhu pravice.« Radi odgovorjamo: Izkoreninjenci in odpadniki so v vsakem narodu tisti, ki zapuste svoj narod pa se udinjajo kakšni tuji ideji in celo tuji državi. V vseh tujskih legijah jih dobite. Ne nosijo narodnih noš, tudi ne vsakdanjih oblek, nego uniforme, ki jim jih vsiljuje tuja ideja. Ze potem jih spoznate. Beže od narodnih dolžnosti, od očetovstva in materinstva in ne skrbijo za narodov pomlad in naraščaj, kar je prva dolžnost vsakega pravega pripadnika naroda. Če se pa jim ta nesreča primeri — kar je prav velikokrat izjema — pa ne vzgajajo in ne skrbijo za svoje potomstvo, ne dajejo mu svojega imena, nego vse to zataje in uganjajo licemerstvo. In čeprav beže od te svoje prve in poglavitne dolžnosti, vendar hočejo biti v narodu prvi, voditelji in gospodarji, vsaj polbogovi. Taka je narava izkoreninjenecv in narodnih odpadnikov, zato je boj zoper njih sveta stvar.

Okrog Janjica.

(31. avg.)

»Z eno besedo, cerkev se mora reformirati« — tako nadaljuje stari duhovnik — »in sicer od znotraj, moralno in duhovno in to od nje same, ker je to naloga, ki jo mora ona vršiti in v katero se drugi ne smejo mušati, pa ji potem ne bo treba se bati nikogar in ničesar. Ker pa našim vladikam ni na tem, da bi se cerkev reformirala, so zdaj dvignili senzacijo, da odstranijo pozornost

duhovništva od bistvenih potreb pravoslavne cerkve.«

Kar čudno je kako časih sili resnica sama na dan! »Slovenec« naj to še enkrat natisne, prav debelo in na prvi strani, samo predzadnjo besedo »pravoslavne« naj izpusti, pa bo videl kako lepo se bo čitalo! In pa kar je glavno: pravilno se bo razumelo.

Vojnik

Nedelja je Gospodov dan. Posebno pa še moram naglasiti, da je bila nedelja dne 29. avgusta t. l. posvečena vojniškemu farnemu patronu sv. Jerneju, torej vojniška lepa nedelja.

O tej procesiji, ki se vrši na ta dan in po njeni starodavni tradiciji, sem že na tem mestu enkrat omlatil.

Župan trga Vojnika g. R. Mikuž je dal občinske kapele postaviti točno na mesta, kjer so se postavljale že stoletja. Radi postavljanja teh kapel se je morala vršiti izredna občinska seja, kateri je prisostvoval sam sreski načelnik iz Celja. Zaključilo se je tako, da se imajo kapele postaviti na svoja starodavna mesta.

Kakor v Ribnici, Lembergu, imamo tudi v Vojniku take Lenteké, Anzeke, Micke in Urške, ki hočejo na vsak način bika v turn spraviti.

Veste kaj so si izmislili? Saj mi ne boste verjeli. No, pa vam vseglah povem. Rekli so, da naj ima vojniška procesija pet evangelijev. Bog mi ne zaračunaj to v greh, ker njih misli ponavljam, ne mislim pa kakor je Bog v nebesih, z njimi grešiti.

Postavil se je peti evangelij. Radovedno smo se povpraševali, kateri je ta evangelij? Ali je Lukežev ali Matevžev ali kateri? Pet evangelijev veren kristjan ne pozna. Neki gospod častiljive starosti je rešil situacijo in rekel, ker je Lenta postavil ta oltar, pa naj bo Lentov evangelij.

Na žalost, življenje petega Lentekovega vojniškega evangelija ni bilo dolgo. V teku petih minut se je začel razdirati. Ne vem pa, kdo je imel prste vmes.

Torej Lentekove kapele ni več. Procesija je prišla mimo prave kapele, ki stoji pri hiši našega župana, ki je bil izvoljen na opozicijski listi. Čudno! Procesija je šla mimo.

Naš g. župnik je pri tej procesiji samo asistiral. Vodil jo je novocerkovski g. dekan. Procesija se pri tej kapeli ni ustavila in se ni pel določen evangelij.

Župnik Vodušek, ki je to cerkev postavil, ni rabil velike železne blagajne za spravljane bogastva v denarju, ni rabil velikih kaš, v katerih bi plesnelo več let staro suho meso. ni rabil na široko raztegnjene hleve, v katerih bi mukala dvajsetglava goveja živina, ni uporabljal za svojo komoditeto eden do dva para konj, da bi se prevažal z bahatim zapravljičkom ali »landauerjem«, temveč je postavil vernim in mirnim Vojničanom (ne pa nemirnim, kakor to navaja »Slovenec« z dne 31. avgusta t. l.) lep Božji hram, ter v njem združeval ljubezen do bližnjega in do Boga.

Vera peša. Kaj bo, kaj bo, če se Brdavs ne ukroti?

Vendar ni vse zaman

Koliko let se že trudim, pišem in dopovedujem, kako je s to stvarjo in da naj že tisti, ki se jih tiče, uvidijo, kam pelje zloraba cerkve in vere v dnevni politični in strankarski borbi.

Naševal in dokazoval sem strahovite posledice, ki nujno sledijo brezumnemu početju. No, in vse je bilo do sedaj zastoj. Smejali so se mi in rogali ter delali po tistem načelu, ki pravi, da so vsa sredstva dovoljena v borbi za oblast. Svaril sem neprestano, da bo vse hudič vzel, ako ne krenejo na drugo pot. Pa niso. Kajti jim je šla stvar nekaj časa prav dobro izpod rok in so si mislili: pa še ti daj, če moreš.

In se je zgodilo, da so tudi drugi to reč pogruntali. In šlo jim je še bolje izpod rok.

Moji srčni prijatelji so se ustrašili in rekli: »Kaj bo, kaj bo, če se Brdavs ne ukroti?«

»Slovenec« od prejšnjega tedna takole ponavlja za mano:

»Kako dolgo bodo še smeli ljudje zaradi tega, da bi se vrnili na oblast, tlačiti cerkev v svojo politično mlakužo? Ali naj cerkev postane politično sejmišče? Dovolj je vsega tega! Zakaj, tudi potrpljenje ima svoje meje, in mi, ki resnično ljubimo svojo cerkev, ne bomo dovolili, da se cerkev zlorablja za take špekulacije.«

Bog daj, da bi ne bilo zaman! »Slovenčevemu tarnanju se zadnjikrat pridruжим še jaz.

Menda bo sedaj vendarle nekaj zaleгло. Kajti vsaka reč le en čas trpi je rekel Kranje, ko je Francoza guncal.

3. V kateri državi je pred kratkim na sodelski prireditvi sodelovala duhovščina s kardinalom na čelu in v kateri državi je ob kongresu agrarne (ne klerikalne) stranke prav tako sodelovala duhovščina s kardinalom na čelu?

Gospodarstvo

Hranilnice dravske banovine

Hranilnice v dravski banovini, zbrane na VIII. rednem občnem zboru Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani dne 1. septembra 1937, ugotavljajo, da je treba v interesu obnovitve njihovega normalnega poslovanja v korist napredka našega gospodarstva storiti sledeče korake in prosijo merodajne faktorje, da poskrbijo za uresničenje teh upravičenih zahtev in želj:

1. Hranilnicam naj se vrne pravica sprejemati pupilarni denar in denar bratovskih skladnic.

2. Država naj prevzame odn. izplača predvoje avstro-ogrške državne obveznice, deželna posojila in deželna železniška posojila, kakor je to dolžna v smislu mirovne pogodbe.

3. Narodna banka naj nudi hranilnicam po čim nižji obrestni meri posojila, ki bi omogočila mobilizacijo hranilnic; obenem apeliramo na Narodno banko, da ublaži nekatere preostre določbe glede kreditiranja denarnih zavodov. Zlasti naj služijo za kritje boni in obveznice, ki se bodo izdali denarnim zavodom v zvezi z likvidacijo kmečkih dolgov od PAB-e.

4. Predpisi glede nalaganja novih vlog pri zaščitenih zavodih naj se ublažijo.

5. Zagotovi naj se, da se bodo dali državni blagajniški zapisi vedno lombardirati pri državnih odn. privilegiranih denarnih zavodih.

6. Če odplača kmečki dolžnik Privilegirani agrarni banki ves svoj dolg pred dospelkom, naj bi tudi PAB izplačala upniški ustanovi, ki ji je odstopila dotičnega dolžnika, celo njeno terjatev.

Vojna in cene

Vojna na Daljnem vzhodu je že rodila posledice. Na svetovnem tržišču sta se podražili dve važni kovini, namreč volfram in antimon. Kitajska krije 70% svetovne proizvodnje teh dveh rud. Že tekom enega leta se je cena za volfram početrila in je v začetku l. 1937. dosegla višino 32 šilingov za enoto. Ta itak visoka cena je sedaj narasla tudi pri antimonu na 88 šilingov.

Volfram je važen za izdelovanje jekla, antimon pa se uporablja za izdelovanje trdih svinčenih zlitin.

Podražitev antimona bo prinesla koristi tudi producentom te kovine v Jugoslaviji. Pred nekaj časa so prišli najvažnejši jugoslovanski rudniki antimona v Krupnju in v Lisi pri Čačku v posest družbe Montania, kjer prevladuje nemški kapital. Ta družba je odkupila tudi dve manjši topilnici antimona in gradi sedaj v Krupnju novo veliko topilnico za antimon.

Samo kdor mnogo ve, lahko danes uspešno bojuje življenjski boj in tekmuje s svetom. Dober list te pouči o gospodarstvu, socialnih, političnih in kulturnih vprašanjih vsak teden sproti. Sebi torej koristiš, če naročuješ, pazljivo čitaš in točno plačuješ tak dober list, ki je za slovensko podeželje samo „Kmetijski list“, edini nesebični borec za veljavo in pravice slovenske vasi.

Žrebanje

ZREBANJE DOBITKOV 2½% VOJNE ŠKODE

ki se je vršilo dne 1. t. m., na katerem so bili izžrebani sledeči dobitki:

Serijska št.	Št.	din	Serijska št.	Št.	din
5077	738	3.000	7374	8	3.000
5094	722	3.000	7454	705	3.000
5129	158	3.000	7463	547	3.000
5155	84	3.000	7515	392	50.000
5166	806	5.000	7558	150	20.000
5188	707	5.000	7574	938	3.000
5198	181	5.000	7622	958	3.000
5223	325	3.000	7641	119	5.000
5229	972	3.000	7703	862	3.000
5255	369	3.000	7706	405	5.000
5271	375	5.000	7771	876	3.000
5309	612	20.000	7789	758	3.000
5315	757	20.000	7793	994	3.000
5334	243	5.000	7798	489	5.000
5354	816	3.000	7870	774	5.000
5418	65	3.000	7876	658	3.000
5421	243	3.000	7886	700	5.000
5461	868	5.000	7886	968	3.000
5480	853	3.000	7905	82	5.000
5520	345	3.000	7913	793	3.000
5609	564	3.000	7935	769	3.000
5610	791	5.000	7978	11	5.000
5640	432	50.000	7994	37	3.000
5657	400	5.000	7996	479	3.000
5685	995	3.000	8006	775	3.000
5709	76	20.000	8026	644	5.000
5799	430	3.000	8035	168	100.000
5801	50	200.000	8068	692	3.000
5843	153	5.000	8070	217	5.000
5884	260	50.000	8086	620	3.000
5925	229	3.000	8101	226	3.000
5956	697	3.000	8197	363	5.000
5998	240	5.000	8242	661	3.000
6016	197	5.000	8303	930	3.000
6027	416	3.000	8333	318	50.000
6040	602	3.000	8355	468	5.000
6041	962	3.000	8355	568	5.000
6045	492	5.000	8366	115	5.000
6059	114	3.000	8384	69	3.000
6185	13	3.000	8398	398	3.000
6210	749	3.000	8452	570	3.000
6233	894	3.000	8487	321	3.000
6242	157	20.000	8492	377	5.000
6254	865	5.000	8513	123	5.000
6259	145	3.000	8531	193	3.000
6262	25	20.000	8534	288	20.000
6272	506	5.000	8545	156	5.000
6276	105	20.000	8565	68	3.000
6342	853	5.000	8568	49	3.000
6345	137	5.000	8588	009	3.000
6359	82	20.000	8595	270	3.000
6437	154	3.000	8603	343	3.000
6466	543	5.000	8645	181	3.000
6487	774	3.000	8646	643	5.000
6494	135	3.000	8664	900	3.000
6513	70	5.000	8691	705	3.000
6533	944	20.000	8768	470	5.000
6554	863	5.000	8780	989	3.000
6584	257	3.000	8790	670	5.000
6730	258	20.000	8813	232	3.000
6769	44	3.000	8820	768	5.000
6849	706	3.000	8906	32	3.000
6855	424	5.000	8915	647	3.000
6859	127	20.000	8921	593	3.000
6871	346	50.000	8932	661	3.000
6898	822	5.000	8941	923	3.000
6986	4	3.000	8963	140	5.000
6989	406	3.000	8983	260	3.000
6999	873	3.000	8994	304	3.000
7004	858	3.000	9026	255	3.000
7050	628	3.000	9080	917	5.000
7069	469	3.000	9091	893	5.000
7088	690	5.000	9092	303	20.000
7116	758	3.000	9114	917	100.000
7199	556	3.000	9186	537	3.000
7251	960	3.000	9280	493	3.000
7255	964	3.000	9307	190	5.000
7258	364	3.000	9313	334	3.000
7260	855	3.000	9342	670	5.000
7291	673	3.000	9351	869	3.000
7295	194	3.000	9386	949	5.000
7322	558	3.000	9390	800	3.000
7363	239	20.000	9393	376	5.000
7367	996	3.000	9396	184	3.000

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci! Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajte zaščitko „Kmetijski list“!

Kmetijski fantje v kmetijske šole

V banovinsko kmetijsko šolo na Grmu pri Novem mestu se sprejme še nekaj učencev v letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po 5 mesecev in se to zimo, ki pride, vrši I. tečaj, drugo zimo pa II. tečaj. Pouk se prične v začetku novembra.

Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih starišev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji.

Lastnorodno pisane prošnje za letno ali pa zimsko šolo, kolkovane z banovinskim kolekom za 10 din je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu takoj. V prošnji je brezpogojno navesti točen naslov in pošto. Prošnji je priložiti:

1. krstni list,
2. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo,
3. spričevalo o navedenosti pri onih prosilec, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kake druge šole,
4. izjavo starišev odnosno varuha (banovinski kolek 4 din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja in

5. obvezna izjava starišev ali varuha (banovinski kolek 4 din), za one, ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa, da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev.

Starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola.

Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni absolventi dveh ali več razredov meščanske šole ali kake nižje srednje šole. Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po zdravniku zavoda.

Celotna oskrbnina znaša do nadaljnjega mesečno 300— din. Vendar pa dovoljuje kr. banska uprava potrebnim znižanje po njih premoženjskih in družinskih razmerah, tako, da se giblje oskrbnina med 25— do 300— din mesečno, kar se plačuje mesečno naprej. Prosilci za omenjeno znižanje morajo priložiti davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer.

Kmet, ki se zaveda svoje moči, ki ve, kaj pomeni zanj lasten dobro urejevan tečaj, ta ve tudi to, da je treba naročnino pravočasno plačati in pridobivati listu novih naročnikov.

Proti tihotapljenju tobaka

Pred kratkim je imel generalni direktor uprave državnih monopolov Milan Rašić konferenco v Splitu z zastopniki raznih državnih uradov. Posvetovanj se je udeležil tudi ban dr. Jablanović.

Direktor Rašić je poročal o ogromni škodi, ki jo povzroča državi tihotapstvo s tobakom. Po njegovih podatkih oškodujejo tihotapci državo letno za pol milijarde dinarjev. Pred leti je monopolska uprava prodajala v državi še po 10 milijonov kg tobaka, sedaj je prodaja padla na 7 milijonov.

Na konferenci je g. Rašić med drugim tudi sporočil, da bo monopolska uprava dala v promet v kratkem nove vrste cigaret, ki bodo zelo poceni. Ena izmed teh vrst se bo prodajala po 8 cigaret za 1 din.

Po našem mnenju bi bilo najuspešnejše sredstvo proti tihotapstvu v izboljšanju kakovosti cenejših cigaret, vsi drugi ukrepi, pa naj bodo še tako odločni in koreniti, utegnejo doseči le trenuten uspeh — ali pa bodo celo ostali brezuspešni.

Domači dogodki

× **Da reši družino, je ubila moža** žena batarja Peharca v Lakencu pri Mokronogu. Pokojni Pehar je bil lenuh in zapravljivec. Zakonca sta imela šest otrok, ki so morali zavoljo očetove nemarnosti in zapravljivosti stradati. Najstarejši otrok je star 12 let, najmlajši pa šele 11 mesecev. Žena končno ni mogla več gledati tega gorja in je pred kratkim ponoči spečega moža ubila s sekirjo. Orožnikom je dejanje priznala, češ: »Zdaj smo rešeni tega človeka jaz in moji otroci.« Z nesrečno družino sočustvuje vsa okolica.

× **Dvodnevni tečaj za konzeviranje** sadja in zelenjave se vrši dne 17. in 18. septembra t. l. na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je brezplačen, teoretičen in praktičen ter traja vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Udeležbo je prijaviti z dopisnico ravnateljstvu šole.

× **Zalostni plodovi zločinstva.** Pred nekaj časom je potepuh France Potočnik v Apačah napadel družino posestnika Sakelška, ki ima svojo domačijo na samem. Zločinec se je po napadu sam ustrelil, sedaj pa je v ptujski bolnici podlegla poškodbam tudi njegova žrtev, posestnikova žena Marjeta Sakelškova. Pokojna je bila mati treh nepreskrbljenih otrok in je pričakovala še četrtega. V nevarnosti je še vedno tudi možovo življenje. Podli zločin je močno razburil vse tamkajšnje prebivalstvo.

× **Grob se za grobom vrsti.** V Ljubljani je 4. t. m. na svojem domu za Bežigradom po daljšem bolehanju umrl ravnatelj Mestnega pogrebne zavoda g. Danilo Šaplja. Pokojnik je bil vnet sokolski delavec in priznan organizator na vseh področjih narodnega dela. Doma je bil iz šturij na Primorskem in bi letos v decembru dopolnil 60. leto. Šibko zdravje mu je zadnje čase še bolj zrahljala gonja, ki ji je bil izpostavljen zavoljo svojega dela v magistratni službi. — Ohranimo mu blag spomin!

× **Smrtna kosa.** V Mariboru je umrl primarij dr. Hugon Robič, star šele 51 let. Pokojni je bil izvrsten zdravnik, vneto pa se je udeleževal tudi v narodnih društvih, a lovske in strelske družine izgube v njem vrliga športnika. Blag mu spomin, žalujočim pa naše iskreno sožalje.

× **Največja vojna ladja na svetu** — v naših vodah. To je angleška vojna ladja »Hood«, ki je pred kratkim priplula v Split. Ko se je vsidrala v luki, so na njenem prvem jamboru izobesili našo državno zastavo. Ladji poveljuje angleški admiral Cuningham.

× **Natečaj za nove znamke** razpisuje Jugoslovanska unija za zaščito dece. Načrte je treba predložiti imenovani ustanovi do 15. novembra t. l.

× **Na svinjski sejmi v Mariboru** je bilo pripeljanih 3. t. m. 290 svinj. Cene so bile naslednje: mladi prašiči 5—6 tednov stari 90 do 110 dinarjev komad, 7 do 9 tednov stari 100 do 120 din, 3 do 4 mesece stari 140 do 170 din, 5 do 7 mesecev stari 215 do 340 din, 8 do 10 mesecev stari 350 do 440 din, 1 leto stari 650 do 740 din komad, 1 kg žive teže 6 do 750 din, 1 kg mrtve teže 9 do 11 din.

× **Na tezenskem koledvoru** so orožniki odkrili velike tatvine. Tatovi so ponoči pokradli z vagonov razne železne dele, ki so jih kar z vozovi odvažali. Orožniki so 5 tatov že prijeli. Škoda znaša več tisoč dinarjev.

× **V Slovenski Bistrici** so vlomilci odnesli z žage industrijca Bogdana Kopača 4000 din vreden gonilni jermen.

× **V Sabotinih** so neznani vlomilci odnesli posestniku Alojzu Mešku za 4500 din moškega in ženskega perila. Izginili so brez sledu.

× **Smrtno se je ponesrečil** na Jesenicah 21-letni delavec Stanko Veder, zaposlen pri stavbnem podjetju Slograd. Fant je pleskal ogrode novega poslopja v jeklni. Med delom je privozil žerjav in delavca tako stisnil, da je takoj umrl.

× **V Psarjah pri Laškem** so potegnili iz vode žensko truplo. Gre bržkone za Marijo Platinjakovo iz Podvina pri Laškem. Ta je 26. avgusta odšla z doma in v temi ali v napadu božjosti omahnila v Savinjo ter utonila.

× **Tragična otroška radovednost.** Mala, komaj šestletna hčerka posestnika Franca Štubaja v Mariboru je za gospodarskim poslopjem zažgala kupček slame, da bi videla, kako slama gori. Iz te otroške igre je nastala nesreča. Ogenj se je razširil na bližnji skedenj in upepelil vse poslopje, da ima Štubaj radi tega najmanj 40 tisoč dinarjev škode.

× **Za kraljev rojstni dan** so prejeli nižji uslužbenci banske uprave, ki imajo šolo obiskujoče otroke, podporo v skupnem znesku 24.000 dinarjev. Višina podpore je bila odmerjena po številu šolo obiskujočih otrok.

× **Kongres zdravnikov-kirurgov** iz vse Jugoslavije se je vršil v Ljubljani. Zborovanj so se udeleževali tudi mnogi odlični predstavniki zdravniškega stanu iz raznih tujih držav, tako da se je zborovanje dvignilo po pomenu in obsegu na mednarodno višino.

× **Prometni minister** je zaprosil kredit 544.000 din za izmenjavo kretnic na mariborski progi ter zaboljšanje proge pri Zidanem mostu. Dela, ki jih je ministrski svet že odobril, bo izvršila ljubljanska železniška direkcija v lastni režiji.

× **Vas Predob pri Starem trgu** je bila pred kratkim pozorišče hudega požara, ki je popolnoma uničil tri kmetije. Trem kmetom so pogoreli skednji, posestniku in lesnemu trgovcu Antonu Kandaretu pa še lesena šupa, kjer je bilo shranjenega okrog 3 vagona trdega lesa. Ogenj se je že prijel pekarne peka Ludovika Ožbolta in sosednjih hiš, vendar so tu gasilci še preprečili večjo nesrečo. Najbolj prizadeta sta posestnika Kandare in Janez Mulec. Zadnjemu je razen skednja in hleva zgorela vsa krma in vse gospodarsko orodje. Skupna škoda presega 100 tisoč dinarjev. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen.

× **Zavarovanje za onemoglost, starost in smrt.** Okrožni urad za zavarovanje delavcev je založil brošuro »Zavarovanje za onemoglost, starost in smrt«, ki jo je spisal Rudolf Smersu, pravni referent OUZD. Brošura obsega 46 strani

in velja samo 2 din. Brošura navaja vsa zakonita določila in navodila za prakso glede novega zavarovanja za onemoglost, starost in smrt, ki se je začelo izvajati 1. septembra t. l. Priporočamo vsem, naj si nabavijo to brošuro, ki bo služila kot koristen pripomoček vsem delodajalcem, zlasti ob začetku izvajanja novega zavarovanja, ko podrobna zakonita določila še vsem niso dobro znana.

To in ono

Zveri so jim pokorne

Na Cinijskih otokih je krokodil požrl kitajsko ženo vpricho vseh njenih tovarišev in tovarišic, ki so se kopali.

Kitajci pravijo, da krokodil, ki okusi človeško meso, postane silno krvoloč in hoče odsej živeti samo ob človeškem mesu. Zato je seveda tak krokodil strah in trepet vse okolice.

Vendar poznajo domačini tudi sredstvo proti tej »šibi božji«. Na nekem otočju blizu otoka Celebesa živi namreč rod Beginezov, ki ima nenavadno in za nas nerazumljivo oblast nad krokodili. Tudi v našem primeru so obupani Kitajci poklicali starega Begineza na pomoč. Mož je prišel in nekaj časa ogledoval krokodile, ki so se v zadovoljni lenobi sončili. Nenadoma si izbere enega izmed njih, češ: »Tole je tista nemarna žival, ki vam je požrla ženo!«

Nato se Beginez koj loti dela. V kratkem pripravi krokodila tako daleč, da ga oddeli od trope, čez tri dni pa je že šel krokodil za tem človekom kakor dresiran pes. Beginez mu je nato sam prevezal gobec in zver se ni čisto nič branila. Brez najmanjšega odpora se je pustila pobiti.

Kako Beginezi to dosežejo, je njihova skrivnost, ki je nikomur ne zaupajo. Res pa je, da lahko mirno plavajo med celimi tropi krokodilov in se jih nobena zver ne dotakne.

Napoleon kot lovec

Napoleon je bil sicer slaven vojskovodja, zato pa na moč slab — strelec. Na 30 korakov je zgrešil — vola. Kljub temu je hotel veljati za dobrega loveca.

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo

Telefon št. 28-47

v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavlj: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

**Daje kratko-
ročna posojila**

**Izvršuje
ostale denarne posle**

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%,
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

Nekoč so na lovu v Fontainebleau-ju psi gonili jelena. V obrambi je jelen pokončal nekaj psov. Da reši pse, je cesarski nadlovec vzel jelena na muho in ga zadel.

V tem trenutku pride cesar s spremstvom. Kaj storiti?

Nadlovec urno šine v goščo in prinese dve rogovi ter ju zasadi v zemljo ter tako podpre jelena, ki so ga psi srdito obkakovali in bešno lajali vanj.

Napoleon skoči s konja, vzame svojo puško, ustrelji in zadene — najboljšega psa!

»Gospod, jelen je zadet naravnost v srce!« javi nadlovec.

»Tega mi niti praviti ni treba,« odvrne Napoleon, zajaha konja in zadovoljno spet odjezdí s spremstvom v Fontainebleau.

Uradni tečaji denarju za mesec september

Ministrstvo za finance je odredilo za mesec september 1937 sledeče uradne tečaje: 1 napoleon din 298'50, 1 zlata turška lira din 339'70, 1 angleški funt din 238'—, 1 ameriški dolar din 43'25, 1 kanadski dolar din 43'—, 1 nemška marka din 13'50, 1 zlot din 8'17, 1 avstrijski šiling din 8'40, 1 belg din 7'28, 1 pengö din 8'60, 1 brazilski milreis din 2'80, 1 egiptovski funt din 240, 1 urugvajski pezos din 23'—, 1 argentinski pezos din 13'—, 1 čilski pezos din 1'35, 1 turška papirnata lira din 34'75, 100 albanskih frankov din

1420'—, 100 francoskih frankov din 180'—, 100 švicarskih frankov din 1000'—, 100 italijanskih lir din 227'—, 100 nizozemskih goldinarjev din 2386'—, 100 bolgarskih levov din 45'—, 100 rumunskih lejev din 32'—, 100 danskih kron din 962'—, 100 švedskih kron din 1112'—, 100 norveških kron din 1083'—, 100 pezet din 280'—, 100 drahem din 39'20, 100 češkoslovaških kron din 151'—, 100 finskih mark din 95'30, 100 letonskih lat din 812'—, 100 tem tečajem je že prištet pribitek (»prim«).

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Ljubljani je bilo pripeljanih 9 konj, 15 bikov, 130 volov, 485 krav, 13 telč, skupaj 652 komadov. Povprečne cene za kg žive teže so bile sledeče: debeli voli 450 do 5'75, poldebili voli 3'75—4'85, plemenski voli 3'40—4'75, biki za klanje 3'50—4'50, klavne krave debele 3'70—4'80, plemenske krave 3'15—3'80, krave za klobasarje 2'15—3'50, molzne krave 3'25—3'60, breje krave 3—3'50, teleta 4—5'50. Prodanih je bilo 393 komadov.

Sejmi

12. septembra: v Vel. Mraševem, Rušah, Loki pri Zusmu, pri Sv. Barbari v Halozah.

13. septembra: v Vinici, Loškem potoku, Št. Vidu pri Stični, Kranju, Šmarju pri Jelšah, Šent Janžu pri Dravogradu, Zidanem mostu, Središču, Dobovi.

14. septembra: v Št. Janžu na Dol., Šmartnem pri Litiji, Kamniku, Mariboru, Žužemberku, Ljutomeru, Ormožu, Golobinjeku, Petrovčah, Rogatecu, Ščavnici, Vitanju, Dolnji Lendavi.

15. septembra: v Ljubljani, Trzinu, Zdobah, Trbovljah.

16. septembra: v Škocjanu, Črnomlju, na Vrhniku, v Šmihelu-Stopičah, na Rakeku, v Dobrni, Turnišču, pri Sv. Lenartu pri Laškem.

17. septembra: v Boštanju, Mariboru, Kapelah pri Brežicah.

18. septembra: v Domžalah, Kamniku, Ljubljani, Škofji Loki, Trzinu, Brežicah, Celju, Hrastniku-Dolu, Mokronogu, Frankolovem, Mariboru, Prevaljah, Sevnici, Trbovljah.

Važnejša radio predavanja

od 12. do 19. septembra 1937.

Nedelja, dne 12. septembra. 17.00: Pripravimo se na trgatve.

Ponedeljek, dne 13. septembra. 19.30: Hrvatska v začetku XVI. stoletja.

Torek, dne 14. septembra. 19.30: O jesenskih vojnih manevrih — 20.10: Podpore v zavarovanju za starost, onemoglost in smrt.

Petek, dne 17. septembra. 19.30: Spomin na otok smrti l. 1916 — 20.10: Vzgoja otrokovega značaja.

Sobota, dne 18. septembra. 19.30: Belokranjeci in njihova pokrajina — 20.00: O zunanji politiki.

Obiščite

Beograjski sejem

od 11.-21. sept. 1937

Veliko domačih in tujih razstavljalcev

Informacije:

Beograjski sejem, Prestolonaslednikov trg 45
50% popusta na železnicah in parobrodih

Dražba na Bledu

Vsled preureditve se prodaja na prostovoljni dražbi v pensionu „Rikli“ 19. septembra ob osmih razno rabljenem pohištvo, posodo in drugo.

Išče se zakonski par

brez otrok za malo gospodarstvo v Gorskem Kotaru, ki je varen vseh del sadnega in povrtninskega gospodarstva. Pismene ponudbe je poslati pod 47292 na Publicitas d. d. Zagreb, Ilica 9

Mestna hranilnica ljubljanska

ima novih in oproščenih vlog že Din 147,600.000,—, ki so izplačljive vsak čas brez omejitve

Za vse vloge jamči
Mestna občina ljubljanska

EKONOM

osrednja gospodarska zadruga r. z. o. z. v LJUBLJANI

dobavlja na veliko vse deželne pridelke po najugodnejših cenah

OZIMNA ŽITA

moramo gnojiti pred setvijo, na sirovo brazdo z **Nitrofosom** (na težki zemlji) oz. z **Nitrofoskalom** (na lahki zemlji).

Travnike gnojimo, ko smo končali s pašo, z apnenim dušikom, ki povzroča bujno rast trave in pomnožitev beljakovine v zeleni krmi.

Vsa gnojila dobavlja .

Tvornica za dušik d. d. Ruše v Rušah